

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/65/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241462
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112241462.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Petra Šama, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpená Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v zastúpení doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., advokátom, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 1.12.2014 č.k. 17C/425/2012-43, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, to je vo výroku o zamietnutí žaloby a o náhrade trov konania účastníkov.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 17C/425/2012-43 žalobu v celom rozsahu zamietol. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd vylúčil na samostatné konanie veci pôvodne vedené pod sp.zn. 5C/715/2012 a 5C/702/2012 Okresný súd Vranov nad Topľou. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že Okresnému súdu Vranov nad Topľou boli doručené žaloby vedené pod sp.zn. 5C/701/2012, 5C/702/2012, 5C/704/2012, 5C/715/2012, 5C/717/2012, 5C/718/2012, 5C/820/2012, 5C/821/2012, 5C/841/2012 a 5C/842/2012. V týchto žalobách sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol v zákonnej lehote. Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. oprávnený môže kedykoľvek, v priebehu exekučného konania, aj bez uvedenia dôvodu, podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, ani nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu veci, nerozhodol o zmene súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Exekučný súd nerozhodol o návrhu v zákonom stanovenej lehote, pričom neexistovala taká okolnosť na strane súdu, ktorá by umožňovala postupovať nesústredene a s prietahmi. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlňiteľná, preto požaduje náhradu škody za správu informačného systému 175,- eur, ako aj náhradu nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma sa vníma ako spravodlivá satisfakcia za konkrétne porušenie zákonných nárokov, t.j. za zbytočné prietahy v súdnom konaní, ktoré znamenali zásahy do majetkových práv žalobcu. Boli ohrozené legitímne očakávania žalobcu, keď nastali účinky predpokladané v § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, že dôjde k zmene súdneho exekútora a bude efektívnejšie, účinnejšie vymoženie jeho pohľadávky. Reálne uplatnenie základného práva na osobnú ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v

zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Žalobca si uplatňuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizika ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. Žiada vydať medzitýmny rozsudok na určenie, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla spoločnosti POHOTOVOŠŤ.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukázal existenciu predmetných exekučných konaní, vznik škody, nemajetkovej ujmy a podobne. Nie je jasné u žalobcu, aký titul nároku na náhradu škody uplatňuje. Jednak žalobca namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote, ale zároveň namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov. Nie je zrejmé, na základe akého titulu si žalobca uplatňuje náhradu škody. Žalovaný poukazuje na to, že dňa 23.4.2012 boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na odpoveď, už dňa 27.9.2012 podal žaloby na súd. Poškodený sa mohol domáhať náhrady škody až po uplynutí 6 mesiacov od dňa prijatia jeho žiadosti (§ 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci). Predbežné prerokovanie nároku je zákonnou podmienkou, preto žalovaný považuje žalobu za predčasne podanú na súd.

Žalovaný pripúšťa, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora dochádza k vydaniu rozhodnutia po uplynutí 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu. Ťažko sa dodržiava lehota v tých prípadoch, ak v tak krátkej lehote je potrebné ešte rozhodovať o trovách zamieňaného exekútora. V prípade, že tu exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, žalobcovi nič nebráni využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým je bezpochyby podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu proti porušeniu jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Ak žalobca takýto prostriedok nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť ustanovenú v § 415 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník).

Žalovaný poukazuje na to, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody u oprávneného, ak pôvodný súdny exekútor mal pokračovať pri vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosti na prietahy, resp. podal žiadosť prešetrenie vybavenia sťažnosti a existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní. Z toho dôvodu žalovaný je toho názoru, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov.

Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Ak existenciu prietahov v súdnom konaní môže konštatovať len Ústavný súd SR, nemôže všeobecný súd konštatovať prietahy v súdnom konaní a priznať za ne náhradu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je ani preukázaná existencia prietahov v konaní.

Pokiaľ si žalobca uplatňuje náhradu škody na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov spočívajúcich v administratívnych výdajoch, funkčných výdavkoch, mzdových výdajoch spojených so stratou času zamestnancov, a to bez ohľadu na dĺžku trvania prietahov, tak žalobca nepreukázal konkrétnu škodu natrvalo zmenšiť majetok poškodeného, pretože žalobca v tomto konaní neuniesol dôkazné bremeno a nekonkretizoval, či si uplatňuje náhradu škody alebo aj ušlý zisk. Navyiac ako majetková škoda sú uplatnené nároky za udržiavanie informačného systému správy pohľadávok žalobcu, pričom sa jedná o paušálne sumy uvedené veľmi všeobecne a tak sú tieto údaje nesprávne, účelové.

Súd pri hodnotení nároku žalobcu vychádzal z tvrdených skutočností žalobcu na nemajetkovú ujmu, pretože podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Tu žalobca musí preukázať, že si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a

že mu nepostačuje len konštatovanie porušenia práva. Žalovaný odkazuje na list Európskej komisie, a to Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť, ktorý poukazuje na nekalé praktiky žalobcu vo vzťahu ku slovenským spotrebiteľom. V liste sa konštatuje jednostranné uprednostňovanie veriteľov voči spotrebiteľom, pričom podmienky zmlúv sú veľmi tvrdé a zjavne s cieľom zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Navyše na takúto prax využíva rozhodcovské orgány, ktoré sa javia ako predpojaté. Účtované náklady úverov predstavujú takmer 100 % ročne zo sumy získanej z poskytnutého úveru. Navyše sú neprimerané aj sankcie 0,25 % denne za nespĺnenie zmluvných záväzkov. Podmienky navrhované žalobcom vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa. Preto aj súdy musia pozornejšie skúmať akékoľvek podania žalobcu, najmä v prípade návrhu na vykonávanie exekúcie, keď nastáva zvýšené riziko ohrozenia práv alebo porušenia práv povinného v exekučnom konaní.

Súd pri hodnotení nároku vychádzal z § 9 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., kde právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda. Je nevyhnutné okrem existencie nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia konštatovať škodu, či nemajetkovú ujmu, preukázať aj príčinnú súvislosť medzi týmito zložkami.

Keďže žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal ani vznik škody, či nemajetkovej ujmy, a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom tejto škody a nemajetkovej ujmy, preto takýto návrh je potrebné zamietnuť. Navyše tento stav si žalobca spôsobil sám, keď vykonáva svoje podnikateľské aktivity v rozpore s povinnosťou chrániť spotrebiteľov a bol pasívnym pri obhajovaní svojich práv.

Vec 5C/701/2012 sa týka exekučného konania 8Er/428/2006, kde žalobca ako oprávnený viedol exekúciu proti povinnej E. D.. Dňa 1.4.2010 bolo vydané uznesenie, že súd vyhovel žiadosti o zmene súdneho exekútora a vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Rudolf Krutý.

Vec sp.zn. 3Er/198/2007 sa týka vedenia exekúcie proti povinnému J. J.. Uznesenie o zmene súdneho exekútora nadobudlo právoplatnosť dňa 4.5.2010. Z toho exekučného konania bol uplatnený nárok pod sp.zn. 5C/716/2012 na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Exekučná vec 6Er/307/2007, sa týka vymáhania pohľadávky proti povinnej H. H.. Uznesením z 13.12.2011 bolo exekučné konanie zastavené, pretože dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je nekalou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. Krajský súd uznesením 17Co/33/2012 zo dňa 18.5.2012 zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V spise nie sú vedené ďalšie úkony.

Exekučná vec 8Er/480/2006 sa týka exekúcie proti povinnej D. F.. Uznesením z 22.12.2011 bolo exekučné konanie zastavené. Po podaní odvolania krajský súd uznesením 12CoE/25/2012 zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Exekučná vec sa týka terajšej veci na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pod sp.zn. 5C/718/2012.

Exekučná vec 9Er/132/2007 sa týka exekúcie proti povinnej A. O.. Exekučný súd dňa 5.12.2011 vydal uznesenie, ktorým exekučné konanie zastavil. Toto rozhodnutie bolo potvrdené aj odvolacím Krajským súdom v Prešove pod sp.zn. 6CoE/47/2011. Neúspech žalobcu v exekučnom konaní je predmetom žaloby na náhradu škody pod sp.zn. 5C/820/2012.

Exekučná vec 7Er/345/2004 sa týka vymáhania pohľadávky proti povinnej P. G.. Uznesením z 27.6.2012 exekučný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekučné konanie zastavil. Toto rozhodnutie bolo potvrdené krajským súdom vo veci 22CoE/1/2013 zo dňa 17.1.2013. Exekučná vec je predmetom žaloby na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pod sp.zn. 5C/821/2012.

Vec 3Er/330/2007 sa týka exekúcie proti povinnej J. O.. Krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zastavení exekúcie. Exekučná vec je premietnutá do konania o náhradu škody pod sp.zn. 5C/841/2012.

Exekučná vec 3Er/344/2004 sa týka vymáhania pohľadávky proti povinnému U. E.. Uznesením z 24.4.2013 súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Vo veci ešte nebolo rozhodnuté odvolacím súdom. Exekučná vec je predmetom nároku na náhradu škody pod sp.zn. 5C/842/2012.

Vec 8Er/374/2003 sa týka vymáhania pohľadávky proti povinnému O. W.. O zmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté dňa 26.2.2010. Exekučná vec je predmetom nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy pod sp.zn. 5C/704/2012.

Ďalšie exekučné spisy Ex 12014/2010 vo veci povinnej P. V. a Ex 12036/2010 vo veci povinnej E. O. neboli súdu predložené.

Žalovaný v konaní poukázal na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Takéto skúmanie a rozhodovanie môže vykonať len Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecné súdy len v prípadoch vybavovania sťažnosti na prietahy, kde bolo vydané právoplatné rozhodnutie v disciplinárnom konaní. Keďže rozhodnutie Ústavného súdu SR IV.ÚS 60/2011, či uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 5Cdo146/2011 konštatujú, že exekučné súdy majú z úradnej moci preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, či skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a v prípade nedodržania lehoty sa to nebude považovať automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez súdnych prietahov.

Súd pri zvažovaní nároku žalobcu vychádzal z § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., za orgán, ktorým bola spôsobená škoda koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak vznikne škoda v občianskom súdnom konaní. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 17 ods. 2 zákona, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Okresný súd konštatuje, že sú uplatnené nároky na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie novému exekútorovi v zákonnej lehote. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. totiž uvádza, že oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa stanoviska Ústavného súdu SR vo veci IV.ÚS 606/2012 nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní niekoľkých mesiacov nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V exekučnej veci 7Er/41/2004 proti povinnej A. H. súd konal sústredene bez prietahov. Namietaná nečinnosť exekučného súdu nezodpovedá tvrdenej skutočnosti žalobcom. Ak žalobca neuniesol dôkazné bremeno o nesprávnom postupe exekučného súdu v exekučnom konaní, nepreukázal porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora, súd potom žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody, je potrebné škodu nielen tvrdiť, ale preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. i skutočnosti, na základe ktorých bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik ako aj rozsah ujmy. Podľa názoru súdu doba od určenia žiadosti na zmenu súdneho exekútora a do vydania uznesenia súdneho exekútora nemohla negatívne zasiahnuť žalobcu ani vyvolať riziko uvádzané žalobcom. Keď žalobca nepreukázal zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma, pričom jeho nároky sú hypotetické, žalobca nepredložil žiaden dôkaz na preukázanie škody a keď neuniesol dôkazné bremeno v tomto rozsahu, preto súd nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol. Navyše náklady na správu pohľadávok nie

sú zapríčinené exekučným súdom. Tieto náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil.

Čo sa týka nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., tak samotné vedenie exekučného konania je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom na vznik insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné. Keďže žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít, pričom konania žalobcu v exekučnom konaní sú často v rozpore s dobrými mravmi, kde sú negatívne vnímané podnikateľské aktivity žalobcu, ktorými sa musela zaoberať aj Európska komisia, preto aj v tomto nároku nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Neúspešný žalobca nemal právo na náhradu trov konania. Žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, preto úspešnému žalovanému okresný súd nepriznal náhradu trov prvostupňového konania.

O vylúčení vecí 5C/715/2012 a 5C/702/2012 na samostatné konanie rozhodol súd s poukazom na to, že sa mu doposiaľ nepodarilo zabezpečiť exekučné spisy na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie žalobca a žiadal zrušiť rozsudok okresného súdu a vec vrátiť na opätovné prejednanie. Žalobca v zásade namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, že by súd interpretoval nutné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd vôbec nevysvetlil prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúži polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžka konania v zásade ovplyvňuje mimosúdne faktory, napríklad nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy, a podobne. Štrasburský súd ale uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote.

Odvolateľ vyčíta súdu, že nevykonával dosahovanie obsahom Znaleckého posudku č. 1/2004 vypracovaný Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorý doložil žalobca.

Žalobca vytyka súdu, že nepreerušil pojednávanie pred podaním ústavnej sťažnosti na Ústavný súd SR.

Krajský súd prejednal vec, v medziach ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby, o trovách konania účastníkov. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Žalobca v konaní uplatnil právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nedodržania § 44 ods. 8 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. povinnosti exekučného súdu rozhodnúť o zmene exekútora do 30-tich dní. Za prieťahy v súdnom konaní požaduje náhradu škody a nemajetkovú ujmu opierajúc sa o zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Podľa § 3 ods. 1 zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ustanovenie § 9 ods. 1 zákona vymedzuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom nesprávny úradný postup je definovaný ako porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov

verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv ochrany chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 13 ods. 1 zákona sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Podľa § 17 ods. 2 zákona, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením najmä spôsobenú nezákonným rozhodnutím, alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak.

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom aj v prípadoch, keď sa takýto nesprávny úradný postup preukáže. Podľa odvolacieho súdu nie sú splnené podmienky na vymedzenie zodpovednosti za nesprávny úradný postup zadefinovaný v § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak nebolo konštatované porušenie práva žalobcu v dôsledku prietahov v súdnom konaní, o čom je oprávnený rozhodovať Ústavný súd SR. Neexistuje žiadne rozhodnutie Ústavného súdu SR, či konštatovanie prietahov v súdnom konaní predsedom okresného súdu. Novela § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. len bližšie zadefinovala podmienky pre konštatovanie prietahov súdnom konaní ako predpokladu na uplatnenie nároku na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu. Ak kompetentný orgán (Ústavný súd SR resp. predseda súdu) nevyvodil disciplinárny postih pre porušenie povinnosti sudcu, nie je zistený nesprávny úradný postup, potom nie je možné vyvodiť zodpovednosť z nesprávneho úradného postupu vo forme náhrady škody.

Žalobca v konaní neosvedčil, že má rozhodnutie Ústavného súdu SR týkajúce sa veci, kde by bolo konštatované porušenie povinnosti súdom ako orgánom verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. konštatovanú nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a nasledujúce zbytočné prietahy v konaní. Nie je doložené ani rozhodnutie predsedu okresného súdu o disciplinárnom konaní proti sudcovi z dôvodov prietahov v súdnom konaní. Ak takéto rozhodnutie nemá žalobca k dispozícii, potom nie je splnený predpoklad na začatie konania o náhrade škody pre porušenie povinnosti orgánom verejnej moci.

Žalobca vidí nesprávny úradný postup okresného súdu v tom, že nerozhodol o žiadosti o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote a bol určitý čas vo veci nečinný. Žalobca nepodal v exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní, pričom otázka, či došlo k porušeniu práva a prerokovanie veci bez zbytočného prietahu, zatiaľ nebola preskúmaná kompetentným orgánom, Ústavným súdom SR. Všeobecné súdy nie sú kompetentné v týchto prípadoch konštatovať porušenie povinnosti orgánom verejnej moci. To môže len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy.

Pokiaľ ide o otázku náhrady škody pre nečinnosť súdu, je potrebné poukázať na to, že pôvodne poverený súdny exekútor má vykonávať exekúciu do doby rozhodnutia o zámene súdneho exekútora. Žalobca ťažko môže preukázať škodu pre nečinnosť súdu, ak doterajší súdny exekútor mal vykonávať exekúciu v rozsahu uvedeného poverenia. Predložený znalecký posudok, je len ďalší dôkaz v súdnom konaní, pretože o znalecký posudok nepožiadal súd. Navyiac znalecký posudok sa zaoberal len výškou škody, a to vo forme priemerných nákladov, a to bez vzťahu ku konkrétnej veci. Okresnému aj odvolaciemu súdu chýba dôkaz o konkrétnej výške škody v jednotlivých prípadoch exekučných konaní a znížení majetkovej hodnoty u žalobcu v súvislosti s porušením povinností súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov. Nie je preukázaný ani vznik konkrétnej škody u žalobcu. Nároky na náhradu škody sú žalobcom uplatnené skôr hypoteticky. Ako škoda sa uplatňuje nárok na náklady súvisiace so správou informačného systému týkajúci sa evidencie pohľadávok žalobcu ako oprávneného proti povinným dlžníkom. Tieto náklady má žalobca tak či tak v súvislosti so vznikom záväzku dlžníka a správou týchto pohľadávok do doby ich vymoženía od dlžníka. Súdu chýba preukázanie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom, zatiaľ neosvedčeným a vznikom konkrétnej škody u žalobcu, kde výška škody má predstavovať konkrétnu náhradu materiálnej ujmy u žalobcu, čo zo strany žalobcu zatiaľ nebolo osvedčené, že v tomto konkrétnom prípade mu vznikla takáto škoda. Je tu skôr požiadavka na preplácanie administratívnych výdavkov so správou pohľadávky po dobu nemožnosti vymôcť túto pohľadávku od dlžníka.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy, žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy v súvislosti s porušením práva, že samotné konštatovanie porušenia práva nebude dostatočným zadosťučinením. Výška nemajetkovej ujmy nie je žalobcom konkrétne preukázaná, najmä pri tvrdeniach straty dôvery žalobcu v spravodlivosť. Z hľadiska morálnych aspektov z porušenia práv žalobcu, sám žalobca len vymáha

pohľadávky, ktoré sú pochybné. Potom aj nároky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sú pochybné.

Žalobca poukazuje na retroaktivitu pri použití § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., kde odvolací súd konštatuje, že ide o tzv. nepriamu retroaktivitu tým, že pokiaľ ide o pravú retroaktivitu, táto sa v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, ale nepriama retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravnej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúcnosti prinesie účinné zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatých právnych noriem a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp.zn. 4Cdo/98/2010). Nová právna úprava ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., účinná od 1.1.2013 nijako neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, tak ako sú vymedzené v § 9 ods. 1 tohto zákona, avšak pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci, alebo zbytočnými prietahmi v konaní, musí vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z platného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Toto nové ustanovenie akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, len tento rieši v čase účinnosti novej právnej úpravy, nová právna úprava uznáva práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, len zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, priznáva im nový obsah. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bližšie rieši otázku posúdenia nesprávneho úradného postupu, ale definovanie nesprávneho úradného postupu je stále uvedené v § 9 ods. 1 zákona účinného aj pred 1.1.2013. Aj táto námietka žalobcu v odvolaní nie je dôvodná. Preto odvolací súd nevidí dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Žalobca v konaní vytýka neprerušenie súdneho konania pre polozenie prejudiciálnej otázky. V súdnom spise sa nenachádza návrh na prerušenie konania, preto o neexistujúcom návrhu žalobcu nemohol rozhodovať okresný súd. Odvolací súd nevidí porušenie práva žalobcu v tom, že okresný súd neprerušil konanie do doby rozhodnutia o prejudiciálnej otázke.

Odvolací súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania. Žalobca ako neúspešný účastník podľa § 142 ods. 1 O.s.p. má nahradiť trovy konania úspešnému žalovanému. Tento si náhradu trov konania nežiadal, preto ani súd prvého stupňa nemohol priznať úspešnému žalovanému náhradu trov prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli a preto úspešnému žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.